

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA

Insercyja w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamazy są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

W ciele wyborczem gmin wiejskich wybrany został dzisiaj w Krakowie Ludwik Szumanczewski, właściciel dóbr Czulice, posłem na sejm krajowy.

Lwów, 30. listopada 1865.

W okręgu wyborczym gmin wiejskich wybrany został posłem na sejm krajowy Marcin Dziewoński, kmieć z Sierakowa.

Lwów, 30. listopada 1865.

Wiedeń, 28. listopada. Dnia dzisiejszego wyszedł z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XXXIV. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 124. Rozporządzenie cesarskie z 21. listopada 1865, względem znizenia opłaty pocztowej od listów przesyłanych w obrębie monarchii. Ważne dla całego państwa.

Nr. 125. Rozporządzenie ministerstw finansów i handlu z 24. listopada 1865 względem postępowania celnego z prasowanymi towarami filcowymi. Ważne dla krajów powszechnego terytorium celnego.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z d. 23. listopada b. r. raczył najmiłościwiej nadać szefowi sekcji w ministerjum finansów Franciszkowi Karolowi Becke order żelaznej korony drugiej klasy z uwolnieniem od taksy.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 1. grudnia.

W sprawie rokowań handlowych między Austrią i Anglią otrzymała Wiener Abendpost z przyjaźnej ręki następującą depeszę prywatną z Londynu z 28. listopada: Bardzo znakomita deputacya połączonych izb handlowych Anglii, której towarzyszyło kilku członków parlamentu, jako też pp. Allhusen z Newcastle, S. Lloyd i Maxwell Blews z Birminghamu, udawała się dziś we wtorek do ministra spraw zagranicznych lorda Clarendona, by wyjednać u rządu angielskiego żądane przez austriackiego ministra handlu uwzględnienie dla przywozu wina i zboża. Lord Clarendon przyjął deputacyę jak najuprzejmiej i zapewnił ją, że rząd angielski stara się przywieść układy z Austrią rychło do skutku, i że przedłożone życzenia deputacyi będą wzięte pod ścisłą rozprawę.

Baron Kemény powiada w Naplo, że centraliści nie powinni wspominać o faktycznych skutkach zawieszenia, ponieważ te skutki usprawiedliwiają zawieszenie; także nie powinni oni przekreślać tych skutków, gdyż inaczej większość ludów zadałaby im kłamstwo. Już sama uchwała centralistów względem zastosowania §. 19. ordynacyi krajowej równa się rezygnacyi, i krok ten dowodzi, na jak słabych nogach stoi dzieło lutowe.

O sprawie frankfurckiej przyniósł najnowszy Journal de Debats rozprawę, w której powiada przy końcu, że Austrija i Prusy powinny udać się do związku. Jeżeli sprawa ta przyjdzie na sejm związkowy (i nie można wątpić że to nastąpi), nabierze ona o tyle znaczenia, iż prawdopodobnie uzna wtedy sejm związkowy większą część zarzutów, wniesionych przeciw kongresowi deputowanych, przeciw wydziałowi trzydziestu sześciu i przeciw dyrygującemu komitetowi, za uzasadnione, i zakaze ich zgromadzenia w Frankfurcie lub w któremkolwiek innym mieście Niemiec.

Nie tylko w Austrii lecz i w Rosyi kwestya językowa stała się osiędziszem narodowych. W jednej części Rosyi widzimy ją powstającą chociaż w mniejszych rozmiarach. W prowincjach nadbaltyckich włościanie masami przechodzili na prawosławie, jak się zdaje nie bez wiedzy szlachty niemieckiej, włościanie bowiem spodziewali się znaleźć w kościele prawosławnym obronę przeciwko panom, którym pańszczyznę odrabiali. Z prawosławiem zdaje się rozpowszechnił się w prowincjach niemieckich język rosyjski, i przeciwko wprowadzeniu języka rosyjskiego do szkół i sądów odzywa się ludność niemiecka, osobno prawa mająca. Zatargi pod tym względem nabierają coraz większych rozmiarów.

Zdaje się, iż skompletowanie ministerjum angielskiego natrafia na trudności, gdyż w gabinecie angielskim odbywają się narady daleko liczniejsze niż zwykle o tej porze roku.

Z wstąpienia do gabinetu pp. Fortescue i Göschén bardzo są kontenci w kółkach zwłaszcza liberalnych. Pannu Göschén Economist poświęcił artykuł bardzo pochlebny. Zdaje się jednak iż to lordowi Russel nie zupełnie jeszcze pomogło.

Dzienniki angielskie, mówiąc o sprawach kontynentalnych, nie zapominają kwestyi węgierskiej. Wszystkie znakomitsze organa dziennikarstwa angielskiego wyrażają się bardzo przychylnie o obecnym peryodzie przechodowym.

Z Kopenhagi donoszą, że na posiedzeniu landtingu z 25go listopada został projekt ustawy zasadniczej przy pierwszych obradach przyjęty i przypuszczony większością 32 głosów przeciw 15 pod drugie obrady. Ministerstwo oświadczyło, że nie zezwoli na żadne poprawki. Ponieważ w landtingu oczekiwano największego oporu, a w volkstingu znaczna partya środkowa zgodziła się na przyjęcie en bloc, tedy można się spodziewać, że wkrótce przyjętym zostanie projekt w obu izbach rady państwa. — Na posiedzeniu volkstingu z 28. listopada motywował pułkownik Tscherning w dwugodzinnej mowie swój wniosek względem oskarżenia dawniejszego i teraźniejszego ministerstwa, i przedstawiał, że zatrzymano reprezentacyę państwa, kiedy państwo istnieć przestało. Larsen zażądał niezwłocznego głosowania. Przejście do drugich obrad odrzucano 56 głosami przeciw 35 i sprawa ta jest przeło zatwierdzona.

Z Aten donoszą o utworzeniu nowego gabinetu, którego skład jest następujący: Deligeorgis prezydent ministrów, a zarazem minister spraw zagranicznych i sprawiedliwości; Grivas minister wojny; Mauromichalis marynarki; Aristides finansów; Zaimis spraw wewnętrznych, a Spilios Antinopulu wyznań.

Z Nowego Jorku piszą pod dniem 15. b. m. iż minister spraw zewnętrznych Seward długo miał naradę z prezydentem, w przedmiocie wezwania jakie rząd angielski wystósować miał do rządu unii względem ruchu Fenian. Fenianie zaś urządzili w Nowym Jorku wielki gmach jako biuro swe rządowe. Według pewnych doniesień rząd unii, chcąc zachować ścisłą neutralność w sprawie meksykańskiej, zakazał hufcom zbrojnym przechodzić na terytorium amerykańskie, zakazał oraz wszelkiego dowozu materiałów wojennych stronom walczącym.

Monarchia Austriacka.

Piąte posiedzenie Sejmu krajowego dnia 30go listopada.

Marszałek krajowy x. Leon Sapieha zagał posiedzenie o godzinie kwadrans na 12tą. Obecnych posłów było 132. Ze strony rządu: c. k. komisarz rządowy radca dworu p. Possinger. — Po odczytaniu i przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia udzielono urlopy posłom Kirchmajerowi i Ziembickiemu. — P. Hubicki ogłosił następujący rezultat głosowania na 6 rewidentów: wybrani zostali pp. ks. Antoni Dobrzański, Szemelowski, Reizner, ks. Naumowicz, hr. Wodzicki Ludwik i Kozłowski.

Do komisji funduszków krajowych wybrani zostali: z sekcji 1ej pp. Pietruski Rogaliński; z sekcji 2. Krański i Ławrowski, z sekcji 3. Dolański i ks. Giniewicz, z sek. 4. Dr. Landesberger i Starowiejski, z sekcji 5. hr. Wodzicki Henryk i ks. Łoziński.

Odczytano następnie wniosek p. Ludwika Skrzyńskiego poparty przez 15, ażeby Izba wybrała komisję specjalną, któraby w porozumieniu z galic. Towarzystwem gospodarskiem w tej sesji jeszcze przedłożyła projekt do ustawy krajowej względem uposażenia szkoły rolniczej w Dablanach. Wniosek ten zostanie wydrukowany i rozdany.

Dalej odczytano wniosek p. Smarzewskiego poparty przez kilkunastu posłów, ażeby Sejm uchwalił projekt do ustawy krajowej, znoszącej przepisy polityczne, które ograniczają wolność dzielenia i łączenia posiadłości ziemskich. Wniosek ten równie jak poprzedni zostanie drukowany i rozdany.

C. k. komisarz rządowy złożył do łaski marszałkowskiej następujące dalsze przedłożenia rządowe:

1. Ustawę o konkurencyi do budowy kościołów i budynków parafialnych; 2. ustawę o patronacie szkolnym i 3. ustawę o konkurencyi do utrzymania i budowy dróg i gościńców nieparafialnych.

Przechodząc do porządku dziennego uchwalono zaniechać pierwsze czytanie złożonych na posiedzeniu dn. 27. b. m. przedłożeń rządowych, ze względu na to każdy z posłów sam je już odczytał.

C. k. komisarz rządowy w dłuższej przemowie dał rozbiór przedłożonych ustaw i wyjaśnił zapatrywanie się rządu. Co do ustawy gminnej zrobił przedewszystkiem uwagę, że w niej przeprowadzone są w zupełności zasady ustawy państwa z dn. 5. marca 1862, określające w sposób najliberalniejszy samorząd gminy. Co do ustawy o obszarach dworskich oświadczył c. k. komisarz rządowy, że ustawa ta uwzględni stan faktyczny i skreślił podstawę historyczną tej instytucji w życie wejść mającej. Oświadczył w końcu, że ten projekt umożliwia właścicielom ziemskim takie same niezależne ukonstytuowanie się jak gminom wiejskim, z drugiej zaś strony daje sposobność do przyprowadzenia stosunku normalnego i naturalnego t. j. wcielenia posiadłości większej do składu

gminy. Co do ustawy o reprezentacji powiatowej, ta opiera się na tych samych zasadach prawa z 5. marca 1862. Przeprowadzenie zasad autonomicznych okazuje się z każdego względu pożądanem, a przede wszystkim chodzi o urządzenie gmin, bez którego o dalszym rozwoju autonomii mowy być nie może. W końcu wyraził c. k. komisarz rządowy życzenie, aby Sejm obrady nad wspomnianymi wnioskami jak najspieszniej przeprowadził. Przemowę c. k. komisarza rządowego przyjęła Izba głoszeniem oklaskami.

Wszczęła się potem dłuższa dyskusja nad sposobem i formą wyboru komisji do przedłożeń rządowych, dotyczących się organizacji gminnej. Ks. *Dobrzański* wniósł, ażeby wybrano komisję przygotowawczą z 5 członków, któraby przedłożyła wniosek co do sposobu obrania komisji specjalnej. Hr. *Adam Potocki* wniósł ze względu na ważność i obszerność przedmiotu, ażeby komisja składała się z 21 członków z całości sejmiku wybrać się mających. P. *Smolka* popierając ten wniosek wniósł oraz, ażeby wybór odroczyć do następnego posiedzenia. Hr. *Russocki* robi poprawkę, ażeby komisja składała się z 24 członków mając się wybrać z sekcji.

Przy głosowaniu stanęła uchwała: wybrać do ustawy gminnej specjalną komisję z 24 członków mających się wybrać z całego sejmiku, wybór zaś tej komisji odłożyć do przyszłego posiedzenia.

Odczytano potem wniosek p. *Franciszka Paszkowskiego*, dotyczący się uposażenia szkoły rolniczej w Czerniechowie. Wniosek ten dostatecznie poparty zostanie wydrukowany i rozdany.

Z porządku dziennego przystąpiono do drugiego czytania projektu regulaminu sejmowego. W ogólnych rozprawach zabierali głos oprócz sprawozdawcy p. *Smolki* pp. *Borkowski*, *Ludwik Skrzyński*, *Krzysztonowicz*, *Adam hr. Potocki*, książę *Sanguszko*, ks. *Pawlików*, ks. *Giniewicz*, ks. *Szweżycki*, ks. *Łoziński*, *Ławrowski*.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 2giej po południu. Przyszłe posiedzenie w piątek (1go grudnia) o godzinie 11tej. Porządek dzienny: Wybór komisji do ustawy gminnej i dalsze rozprawy nad regulaminem.

Lwów, 30. listop. (Posiedzenie rady miejskiej). Przedwczoraj miała Rada miejska publiczne posiedzenie pod przewodnictwem burmistrza p. *Kröbla*, które poświęcone było wyłącznie obradom nad statutem miasta Lwowa. Uchwalono w ogóle 20 paragrafów od §§. 36—56 (dawniej 45—65) traktujących o prawie głosowania, wybieralności, spisach wyborców, postępowaniu przy wyborach, o przyjęciu wyboru, o wyborach uzupełniających, o ukonstytuowaniu Rady miejskiej, tudzież o sprawdzeniu wyborów i rozstrzygnięciu reklamacji.

Rozpraw nie było wiele. Na wniosek p. *Madejskiego*, poparty przez p. *Wilda*, zmieniła Rada §-y 36 i 39 projektu, przyznając prawo głosowania przy wyborach miejskich także „urzędnikom państwa i dworu“, na wniosek p. *Wilda*, poparty przez p. *Rajskiego* i *Madejskiego* przyznała prawo głosowania także „głównym“ (nie podstawionym) redaktorom pism politycznych i naukowych (§. 26 lit. g), tudzież na wniosek p. *Prugara*, poparty licznie — nadała prawo głosowania stowarzyszeniom przemysłowym miejscowym, opłacającym 52 zlr. 50 c. podatku rocznego.

Nadto zmieniono §. 46 projektu w ostatnim ustępie, który orzekał, że zgromadzenia przedwyborcze odbywać się mogą tylko w „ostatnich dniach czternastu“ przed rozpoczęciem wyboru. Rada uznając ten czas za krótki, uchwaliła na wniosek pana *Wilda* „w ostatnich trzech tygodniach“.

Zresztą prócz małych zmian redakcyjnych, przyjmowano §§-y zgodnie z projektem. Sprawozdawca zawiadomił przylem, że wszystkie wnioski i poprawki zasadnicze należy wносить przynajmniej na 24 godzin przed posiedzeniem do komisji, a nie stawiać je dorywczo i często z wyraźnym brakiem rozpatrzenia się w projekcie.

Posiedzenie zamknął pan burmistrz przed samą 9tą godziną wieczorem.

Wiedeń, 28. listop. (Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) Najjaśn. Pan przybył wczoraj o godzinie wpół do 10tej przed południem z Schönbrunn do Wiednia, odbierał relacje pp. ministrów, a o godzinie 2giej powrócił do Schönbrunn.

Wczoraj o godzinie 5tej po południu był w Schönbrunnie obiad u Najjaśn. Pana, na którym znajdowali się oboje Ich ces. Mości, *Henryk V.*, hr. de Chambord, hr. de la Ferrouais, hr. de Monti i hr. Damas.

Jego Excel. p. Plener przybył dnia 25go z. m. z Wiednia do Pragi.

Jego Excel. Namiestnik Wenecji pan *Toggenburg* przybył do Gracu.

Jego Excel. Br. *Wüllerstorff* jest chory i od trzech dni nie był w biurze.

Węgierski kanclerz nadworny hr. *Majlath* przybył tu wczoraj w południe z rodziną.

Przedwczorajszym pociągami tryestyńskim przybyła tu prócz deputacji z Zagrabia także deputacja z Udine. Deputacja ta będzie miała we czwartek audyencję u Najjaśn. Pana. Deputacja ze Lwowa, złożona z 11 członków pod prezydencją burmistrza pana *Kroebła*, przybyła tu wczoraj wieczorem pociągami kolei północnej, i ma także we czwartek mieć posłuchanie u Najjaśn. Pana.

(*Subskrypcja na nową pożyczkę.*) Nowa pożyczka zupełnie jest pokryta i w samym Paryżu subskrypcje przeniosły jej cyfrę. Zinnych targów pieniężnych nie mamy dotąd bliższych szczegółów. W skutek rezytatu w Paryżu, subskrypcja dziś zamknięta została. Jak tylko cyfra w Paryżu subskrybowana dokładnie znana będzie, przy-

stąpi się zaraz do repartycji pożyczki, która to praca za kilka dni ukończona będzie. W każdym razie bardzo jest pocieszającym że kapitał zagraniczny usłuchał tak ochoczo wezwania do udziału w pożyczce rządowej austriackiej: zdaje się iż pogląd naszego targu pieniężnego zmieni się w skutek napływu tak wielu obcych kapitałów.

Co do udziału kraju samego w pożyczce, mamy o tém następujące doniesienia. W kasie centralnej subskrybowano w dniu wczorajszym 4480 obligacji, w banku narodowym 11.367, w banku anglo-austriackim 12.659, w towarzystwie kredytowym ziemskim 6913, w filiach i u *Lämle* w Pradze w ogóle 4244. Ogólna cyfra subskrypcji wewnątrz kraju wynosi zatem 40.917 obligacji, w wartości nominalnej 20.458.500 franków czyli 8.183.000 zlr.

Zważywszy że pierwsze doniesienie o pożyczce i o otwarciu subskrypcji tylko o dwa dni subskrypcję poprzedziło, i że dla subskrypcji właściwie jeden tylko dzień pozostał, powiedzieć można iż cyfra subskrypcji wewnątrz kraju wcale jest zadowalniająca.

Skutki zaś jakich z pożyczki dla targu pieniężnego wewnątrz kraju spodziewać się można, tem bardziej są zapewnione, iż w pożyczce wziął udział kapitał zagraniczny w sposób tak świetny dla kredytu Austrii.

Gen. koresp. austr. oświadcza stanowczo iż wszelkie doniesienia *Pressy* o negocjacych względem traktatu handlowego z Anglią i o instrukcyach jakie p. *Morrier* przywieść miał, równie jest bezzasadne jak to *Fremdenblatt* w tym przedmiocie dawniej już powiedział.

(*Program podróży Najjaśniejszego Pana do Pesztu i Budy i pobyt tamże*) jest według *Gazety wiedeńskiej* następujący:

Wtorek dnia 12. grudnia. Odjazd z Wiednia osobnym pociągami kolei północnej. W *Marchegg* powitanie przez komendującego kraju i *Tavernika*. O godzinie 3. po południu przybycie do Pesztu. Powitanie w dworcu kolei przez komendanta miasta i twierdzy, i deputację miasta Pesztu. Powitanie z tamtej strony mostu przez deputację miasta Budy. Powitanie w kr. zamku w *Budzie* przez magnatów, jeneralicję i oficerów sztabowych, tudzież przez najwyższe władze cywilne, asystencja do pokojów królewskich aż do wielkiej sali. Tedeum w kaplicy zamkowej. O godzinie 5 obiad, na który będą zaproszeni najwyżsi naczelnicy władz duchownych, wojskowych i cywilnych.

Sroda dnia 13. grudnia. O godzinie 10 przedpołudniem przedstawienie duchowieństwa, władz cywilnych i wojskowych. O godzinie 5. po południu obiad.

Czwartek dnia 14. grudnia. O godz. 10. przedpołudniem nabożeństwo do Ś. Ducha w kaplicy zamkowej. O godzinie 11. przedpołudniem otwarcie sejmiku krajowego. O godz. 5. po południu obiad, na który będą zaproszeni magnaci i deputowani.

Piątek dnia 15. grudnia. Przedpołudniem audyencja publiczna. O godzinie 5. po południu obiad na który będą zaproszeni magnaci i deputowani.

Sobota dnia 16. grudnia. Przedpołudniem zwiedzanie instytucji publicznych i miejskiej strzelnicy w *Peszie*. O godzinie 5. po południu obiad na który będą zaproszeni magnaci i deputowani.

Niedziela d. 17. grudnia. W południe przedstawienie każdego z członków sejmiku. O godzinie 5. po południu obiad na który będą zaproszeni magnaci i deputowani.

Poniedziałek, dn. 18. grudnia. Przed południem audyencja, po południu parada wojskowa garnizonów *Pesztu* i *Budy* na placu ćwiczeń. O godzinie 5. po południu obiad, na który będą zaproszeni magnaci i deputowani.

Wtorek, dn. 19. grudnia. Przed południem zwiedzanie niektórych zakładów wojskowych. O godz. 5tej po południu obiad. Wieczorem odjazd do Wiednia.

(*Czynności sejmów krajowych z 28. listopada.*)

Podług ostatnich telegramów wyrzekły tedy sejmy krajowe w *Czechach* i *Morawii* stanowcze słowo. W *Pradze* przyjęty został wniosek hrabiego *Nostiza* względem adresu do Jego Mości Cesarza przeważną większością. Prawa strona i centrum pokonały swoim zgodnem postępowaniem sprzyjającą patentom lutowym prawice, która skupiła się około wniosku deputowanego *Herbsta*. Los tego wniosku, jakoteż załączonych do niego łagodzących uwag *Tintego* niepodlega już prawie żadnej wątpliwości. Słychać też istotnie, że profesor *Herbst* zamyśla odwołać swój wniosek, który przez przyjęcie wniosku adresowego *Nostiza* stracił widoki powodzenia, i chce tylko przy debacie nad adresem wyrazić opinię swoich stronników odpowiednimi poprawkami.

Mowa, którą hrabia *Nostiz* motywował swój wniosek, i która — jak to wyraźnie stwierdza telegram, przyjęta została z hucznymi oklaskami, charakteryzuje się jako stanowcze przeciwieństwo wobec płaczących uwag, jakie zwolennicy patentów lutowych załączają do swego wniosku. Mowa ta staje na gruncie, który utworzył akt wrzesniowy, zaleca wejść z całą ufnością na drogę, jaką utworzyli manifest i patent wrzesniowy ku prawnopolitycznemu zjednoczeniu, i oświadcza, że niemożna pojąć tej myśli, by jeden z ludów Austrii mógł w stanowiącej chwili ściągnąć na siebie niebezpieczeństwo tamowania jednolitej organizacji Austrii. A ponieważ przeważna większość sejmiku czeskiego pochwaliła tę mowę, przeto można już poniekąd wnioskować z góry, jakim duchem będzie odznaczać się sam adres. Do komisji wniosku adresowego wybrani zostali: Hr. *Albert Nostiz*, hr. *Clam-Martinitz*, hr. *Leon Thun*, i pp. *Hasner*, *Brinz*, *Herbst*, *Palacky*, *Rieger* i *Sladkowsky*. Wniosek rządowy

względem zmiany statutu gminnego miasta Pragi został oddany komitetowi o 9 członkach. Przyszłe posiedzenie nastąpi we czwartek; na porządku dziennym będzie pierwsze odczytanie wniosku *Herbsta*. — Petycja czeskich słuchaczy uniwersytetu względem równouprawnienia języków na uniwersytecie liczy 710 podpisów.

Na sejmie morawskim pozostał wniosek arcybiskupa ołomuńskiego względem wydania adresu 45 głosami przeciw 48 w mniejszości. Jeszcze nie ma bliższych szczegółów w tym względzie, ale już sam stosunek głosów, którego większość jest tak nieznaczna, zdaje się być wskazówką, że podobnego losu dozna także rezolucja proponowana przez p. *Giskrę*. Niektórzy sądzą, iż sejm morawski hołduje zdaniu, że nie ma żadnego szczególnego powodu do uroczystych manifestacji i że można nawet bez nich w miarę dalszego toku wypadków faktycznie zająć pole, które nowa era otwiera czynności sejmowej.

Z innych sejmów krajowych, z wyjątkiem sejmiku w *Parenzo*, gdzie uchwalony został adres dziękczynny za manifest wrześniowy, nie ma nic ważnego do zapisania. Zajmują one się po części mniej ważnymi sprawami sejmowymi, po części jeszcze własnem ukonstytuowaniem się.

Dla sejmiku niższo-austriackiego nie jest jeszcze naznaczony dzień przyszłego posiedzenia. Wydział do wniosku *Tintego* obraduje ciągle jeszcze przy zwawych i gwałtownych debatach, z których przy całej tajemniczości tych obrad niemożna wyprowadzać wniosku o zbyt wielkiej jednomyślności członków wydziału. Tymczasem postanowił ten wydział, jak zapewniają dzienniki wczoraszne, zaproponować adres sejmowi. Trzem członkom komisji, poruczono ułożenie adresu, który ma być przedłożony na przyszłym posiedzeniu wydziału.

Sejm salcburski obradował 28. b. m. nad wnioskiem wydziału krajowego względem zniesienia lennictwa w Księstwie salcburskiem. Komisarz rządowy, hrabia *Taofe* zaprzeczał sejmowi kompetencji w tej mierze. *Lasser* proponował odesłanie tego wniosku do osobnego wydziału, i izba zgodziła się na to. Przyszłe posiedzenie we czwartek.

W *Bregencji* przyjęty został wniosek *Wohlwenda* względem patentu z 20. września.

Anglia.

Londyn, 27. listopada. (*Ucieczka z więzienia Stephensa, naczelnika Fenianów irlandzkich.*) Telegramy doniosły już o ucieczce z więzienia James Stephensa, naczelnika Fenianów irlandzkich. Szczegóły jego ucieczki są następujące: dozorca więźni robiąc zwykły runt o godzinie 4tej zrana znalazł więzienie Stephensa otwarte i próżne. Pokazało się, że ośm drzwi zewnętrznych otwarte zostały przez pomocników ucieczki, w zamku ostatnich drzwi był jeszcze wytrych. W ogrodzie więziennym było kilka stolów wziętych na prędce z pokoju jadalnego, stoły te ustawione były przy murze jeden na drugim, a drzewo poblizkie ułatwiło ucieczkę. Stephens umknąć musiał między godziną pierwszą a drugą w nocy. Rozesłano natychmiast policyantów w różne strony, dawano baczność na stacye drogi żelaznej, dotąd jednak nie natrafiono jeszcze na żaden ślad. Mówią, iż Stephens umknął morzem na łodzi rybackiej, z wiosłami o parę mil od Dublinu oddległej. Wyznaczono nagrodę 1000 funtów szterlingów za schwytanie Stephensa, 300 funt. szter. za denuncyację, która ułatwi poszukiwanie tych, co do ucieczki dopomogli, a prócz tego pardon zupełny i 300 funt. szter. temu z pomocników do ucieczki, co naprowadzi policyę na ślad zbiegłego Stephensa. W Dublinie wielkie panuje wzburzenie, mówią o wzmocnieniu garnizonu, o uzbrojeniu warowni, do czego jednak żadnego nie widać powodu. W kanale irlandzkim miały się pojawić statki podejrzane. W Dublinie obiegają wieści prawdziwie dziwne i wcale do prawdy niepodobne. Zdaje się, iż ucieczkę Stephensa ułatwił jeden z urzędników więziennych, bądź przez sympatyę dla sprawy irlandzkiej, bądź za pieniądze. Dotąd nie jeszcze nie wysłędzono.

Francja.

Paryż, 26. listopada. (*Różne wiadomości.*) Obiegały temi dniami różne wieści o zmianach, i o koncesjach, jakie rząd robić zamysła ciuł prawodawczemu. Zdaje się, iż z tego wszystkiego nie się nie potwierdzi. Posiedzenia izb rozpocząć się mają dn. 15. stycznia i rozprawy będą podobno zwawe, tak pod względem finansowym jak i politycznym. Meksyk stanie się powodem wielu interpelacji, równie jak i kwestya rzymska i konwencya wrześniowa, zwłaszcza iż zbliża się termin jej wykonania. I względem wysokości corocznej konskrybryi przyjdzie także do zwawej rozprawy.

Moniteur de l'armée donosi, że operacje wojskowe w południowej Algierii postępują z pomyślnym skutkiem. Pułkownik Colomb, komendant Geryville, postąpił ku południowi i odpędził Uad-Si-Sheików, ciągle ich ścigając. Chafowie, należący do pokolenia Hamyénów, poddali się. Kaidy ich znajdują się w Seledu. Zdaje się, iż i inne części wielkiego pokolenia Hamianów poddadzą się pod pewne warunki. Z tego wszystkiego pokazuje się jednak, że powstanie Arabów dotąd nie stłumione.

Włochy.

Furyń, 25. listopada. (*Różne wiadomości.*) Do *Jener. Koresp.* piszą: Nasi książęcy goście, jak również nasi własni Książęta są od dłuższego czasu ciągle w ruchu. Książę *Humbert* odjechał temi dniami znowu do Florencji; zaś Książę *Napoleon* hawi dotąd jeszcze w Medyolanie, gdzie z 28. b. m. oczekiwani są także Księżna *Klotylda* i *Król portugalski* z małżonką. Ich Mość Królestwo odjada potem do Dreżna, a ztamtąd udadzą się wprost do Compiegne. Tymczasem nie zatarło się tu jeszcze złe wrażenie mowy tronowej Króla Wiktora Emanuela, co dowiodło na zapewnie dostatecznie demonstracyjne i zimne przyjęcie, jakiego doznał w czasie ostatniego, chwilowego pobytu w naszych murach. W ogóle nie jest to już tajemnicą, że ta mowa przyspieszy jeżeli nie zupełny upadek, to przynajmniej z pewnością znaczną modyfikację teraźniejszego gabinetu Lamarmory. Już najdalej za miesiąc, to jest, jak tylko przyjdą pod obradę nowe, niepopularne projekta do ustaw podatkowych, jak np. projekt względem powszechnego podatku od mlewa, oczekują u nas z pewnością stanowczego przesilenia rządu, chociaż dziś jeszcze nie jest uikt w stanie, nawet w przybliżeniu podać nazwiska mężów, którzy mogliby stanąć na czele przyszłej naszej administracji. Charakterystyczną jednak cechą naszych stosunków jest ten fakt, że chociaż ów nieszczęsny projekt podatku od mlewa opiera się tylko na urojeniu panów Selli i Ferrarego, syją się już ze wszystkich stron prośby o posady przy tej nowej branży administracji. Charakterystycznym jest również i to, że tak Garibaldi, jako też jego przyjaciel od serca Missori nie przyjęli ofiarowanego im przez neapolitańskie kolegium wyborcze S. Ferdinando mandatu poselskiego jedynie dla tego, ponieważ nie wygodnie im bywać na posiedzeniach. Od wczoraj słychać tu także, że minister wojny i generał Bixio zamysłają już wkrótce ustąpić z swoich posad.

Medyolan, 23. listopada. (*Książę Napoleon*) zwiedza ciągle tejsze osobliwości. Temi dniami ma zrobić wycieczkę do Bergamo i Brescii, a potem udać się do Genuy, gdzie znajduje się jego małżonka, by zjechać się tamże z Królem i Królową Portugalii, poczem wszyscy razem odjadą przez Niceę do Compiegne.

Rzym, 25. listopada. (*Bryganci.*) Banda licząca do 100 brygantów, która w poblizu S. Lorenzo zajęła na górze Cerreto mocną pozycję, została przez wojska papieskie obsadzona. Bryganci chcieli się poddać pod pewnymi warunkami, ale zdaje się, że władze papieskie będą obstawały przytem, ażeby zdali się na łaskę i niełaskę. Dziś zaszła w Colle pace walka między brygantami, zandarmami i wojskiem liniowem. Bryganci zostali rozbici i stracili jednego jeńca.

Stonika.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim c. k. sądzie krajowym.) Kradzież, gwałt publiczny i znieważenie rodziców. Dnia 27go b. m. stawiony został przed kolegium z 5 sędziów (prezyd. radca sądu kraj. p. Dzierzyński, oskarżyciel prok. państwa i radca sądu kraj. p. Danek, obrońca pan adwokat krajowy Dr. Zminkowski), czeladnik murarski Szymon Pyzio ze Lwowa, 24 lat liczący, stanu wolnego, obr. r. k., już karany za zabójstwo i 2 razy za kradzież. Tenże w lecie b. r. w południe otworzył w mieszkaniu swoich rodziców zamkniętą szkrzynkę, wziął z niej pieniądze i chciał odejść, a gdy matka podówczas choroba złożona usiłowała go zatrzymać, mocował się z nią, podrapał jej rękę, i wepchnąwszy do drogiej izby drzwi za nią zasunął. Nim jej mąż powrócił i uwolnił żonę z zamknięcia, syna już nie było. Poszkodowani nie mogą oznaczyć dokładnie sumy zabranej; było około 15 talarów i 1 zlr. srebr. szóstakami. Później stwierdzono, że było 26 talarów. Obwiniony nieraz groził rodzicom, że ich pozabija, podpali i powtórzył tę pogroźkę nawet w chwili, gdy go aresztowano. C. k. prokuratoryja ze względu na okoliczności proponowała uznać obwinionego niewinnym kradzieży, a za gwałt publiczny skazać na 2 lata ciężkiego więzienia. Sąd uznał go winnym gwałtu publicznego i skazał na 1 rok ciężkiego więzienia. Obżalowany przyjął wyrok.

(Pożary.) W *Hotowiskach*, w powiecie Staromiejskim, dnia 15go z. m. w nocy spaliły się 4 domy włościańskie. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

W *Posadzcie sanockiej*, w powiecie Sanockim, dnia 17go z. m. w nocy spaliła się stodoła włościańska na 200 zlr. zaasekurowana wraz z zapasami zboża wartości 600 zlr. Ogień był podłożony i domniemany sprawca pożaru został ujęty.

W *lesie Boczyńskim*, w powiecie Brodzkim, dnia 17go z. m. spaliło się 13ągów drzewa wartości 80 zlr. Ogień był podłożony.

W *Turzy wielkiej*, w powiecie Dolinańskim, dnia 17. z. m. spaliły się 2 domy włościańskie wraz z sprzętami i słojami z 4 sztukami bydła, tudzież zapasy zboża i siana. Szkoda wynosi 496 zlr. w. a. Ogień miał być podłożony.

W *Borowej*, w powiecie Lubaczowskim, dnia 20go z. m. spaliła się stodoła włościańska ze zbożem. Szkoda wynosi 250 zlr. w. a. Ogień powstał przez nieostrożność.

(Rabunek.) Dnia 17go z. m. w nocy 5 nieznanych złoczyńców napadło na dom mylniczy, między Kuttami a Czerhanówką poranili odbiorcę myła i zabrali 70 do 80 zlr. w gotowiznie, tudzież wiele innych rzeczy pomniejszej wartości.

(Nieszczęsny wypadek.) Makary *Byrka*, włościanin z Babiniec, w powiecie Mielnickim, wracając dnia 21go z. m. w nocy z odpustu do domu, wpadł w rzeczkę Nieczławę i utonął.

Ostatnia poczta.

Berlin, 29. listopada. *Prov. Corresp.* mówiąc, że nie zanosi się na załatwienie sporu o konstytucję, dodaje: zadaniem rządu

